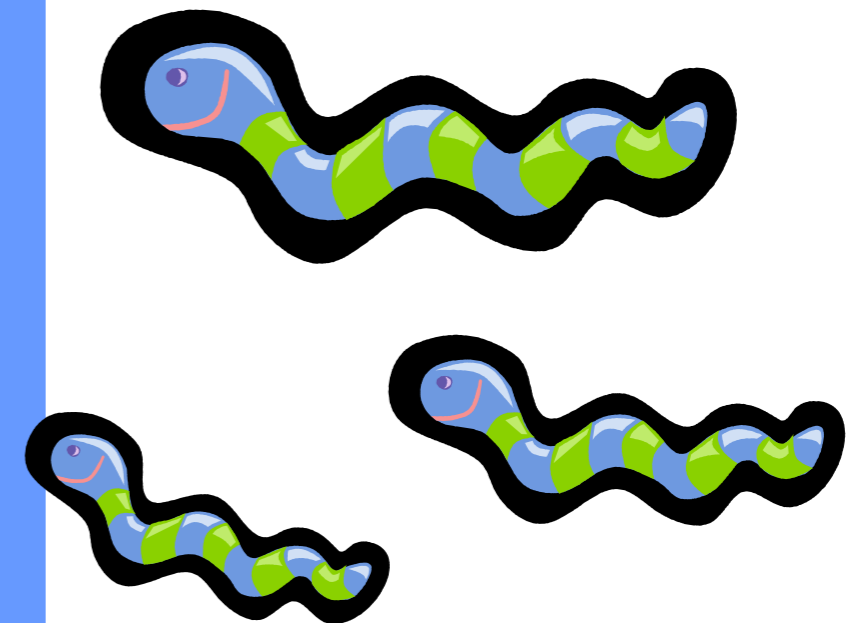

KIHOMADOT

Lapuan kaupungin terveyskeskus

10/2014

Sairaalantie 3
62100 Lapua

Puh. (06) 438 4844
poli.tk@lapua.fi

KIHOMADOT

Kihomatotauti on täysin vaaraton, mutta kiusallinen vaiva.

Se on Suomen yleisin matotauti ja sitä esiintyy vain ihmisillä, erityisesti lapsilla. Tartunta saadaan nielemällä madon munia. Suolessa toukka kehittyy madoksi ja hakeutuu peräsuoleen, jossa se aiheuttaa peräaukon kutinaa ja munii muniaan.

Kutinasta kärsivät varsinkin lapset, aikuisilla tauti on usein oireeton. Kutinaa esiintyy etenkin iltaöiseen aikaan, jolloin se häiritsee nukahdamista tai herättää kesken unien. Kutinasta johtuvan raapimisen seurauksena kihomadot leviävät usein vuodevaatteisiin, vaatteisiin ja sormiin ja sitä kautta uuteen ihmiseen tai samaan ihmiseen uudelleen.

TAUDIN TOTEAMINEN

Kaikki kutina ei suinkaan johdu kihomadoista, mutta jos niitä näkyy luikertelemassa peräaukon iholla, on asia selvä.

Kihomadot voidaan 'houkutella' esiin esim. illalla nukkumaan menon jälkeen kun sammutetaan valot, odotellaan hetki ja mennään sitten taskulampun kanssa kurkistamaan lapsen peräaukkoon. Kihomatonaraat ovat silloin laskeutuneet peräaukon iholle munimaan.

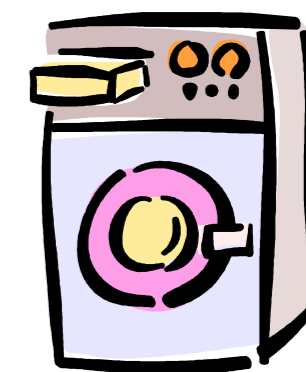
Kihomatotauti voidaan todeta myös ottamalla peräaukosta näyte pumpulitikulla, josta munat voidaan mikroskopoida, mutta näytteenottoa käytetään harvoin. Jos kihomatoja on suolistossa paljon, niitä voi päätyä myös ulosteen pinnalle.

HOITO

Mato häädetään apteekista ilman reseptiä saatavalla kihomatolääkkeellä (Pyrvin®). Lääke annostellaan painon mukaan ja otetaan kerta-annoksena.

Pyrvin® halvaannuttaa kihomatojen hermoston. Ne veltostuvat ja poistuvat ulosteen mukana suolistosta. Lääke värjää tavallisesti ulosteen punaiseksi. Tämä ei ole vaarallista.

Lääkehoidon jälkeisenä päivänä pestään vuodevaatteet, yöpuvut, unilelut jne. ja imuroidaan huoneet. Patjoista ja peitteistä munat saa tuhottua kuumakäsittelyllä saunassa tai talvella kunnon pakkasessa, mikäli tekstiilit kestävät käsittelyn.

Hyvä käsihygienia WC-käynnin jälkeen on tärkeää, jotta matojen kiertokulku saadaan katkaistua. Kynnet on myös hyvä pitää lyhyinä.

Madonmunat voivat säilyä ympäristössä useita viikkoja. Lääkehoito voidaan uusia tarvittaessa 2 viikon kuluttua. Jos tauti uusii usein, koko perhe tulisi hoitaa yhtä aikaa.

Lääkettä ei suositella raskaana oleville ja imettäville ilman lääkärin määräystä.